

Vztah obyvatel měst k prostředí na úrovni městské zeleně - současný stav a vyhlídka do budoucna

Tato práce shrnuje poznatky 219 studií o funkcích a vlivu městské zeleně. Cílem této práce je: 1) podat přehled o současném postoji veřejnosti k městské zeleni, 2) kategorizace použitých metod studia a 3) určení prioritních otázek pro další výzkum.

Využitelné výstupy:

- studium funkcí městských ekosystémů a s nimi svázaných aspektů je neustále se rozvíjejícím odvětvím, které se dostalo do popředí zájmu po roce 2000 (viz Příloha 1). Hlavní výzkumná činnost je soustředěna na severní polokouli a to hlavně v regionech Severní Ameriky a Evropy. Mizivý je objem tematické literatury z Afriky, Latinské Ameriky a Ruska (viz Příloha 2).
 - nejčastějšími metodami studií byla dotazníková šetření (58 %), kvalitativní výzkum (16 %) a modelování v GIS programech (7 %).
 - dotazníky se zaměřovaly na občasná návštěvníky, nikoli na stálé obyvatele lokality.
- zpracovaná literatura pokrývá 7 tematických okruhů. Tyto zahrnují: 1) obecné využití městské zeleně a to, jak je vnímána veřejností (n=67); 2) studie vlivu městské zeleně na zdraví obyvatel (n=30); 3) studie socio-ekonomických aspektů souvisejících s existencí městské zeleně (n=39); 4) podklady a metodiky pro plánování vegetačních projektů (n=46); 5) studie hodnotící angažovanost veřejnosti v dané problematice (n=5); 6) studie hodnotící ekonomický příspěvek městské zeleně (n=14); 7) práce sloužící jako rámec pro hodnocení projektů městské zeleně (n=18).
- vesměs všechny práce se zabývaly popisem situace na lokální úrovni s důrazem na socio-kulturní aspekty daného regionu uvnitř jednoho státu. Tím byly identifikovány rozdíly ve využití městské zeleně napříč státy. Např. zatímco Američané berou městskou zezeň jako příležitost ke sportovní rekreaci, tak Dánové využívají městské parky ke strávení společného času s blízkými.
 - s rostoucí světovou populací dochází k nárůstu urbanizace, přičemž současná velkoměsta jsou heterogenní kombinací kulturních prvků mnoha etnik. Je žádoucí, aby se výzkum vztahů veřejnosti k městské zeleni orientoval více na srovnání stavu se zahraničím. Výsledné poznatky lze posléze uplatnit pro cílenější projektování městské zeleně.
- studie se shodují na pozitivním vlivu městské zeleně na zdraví a pohodu obyvatel, ať už přímým či nepřímým způsobem.
- metody použité ke zjišťování socio-ekonomických dopadů jsou značně nejednotné, reflektují situaci pouze v daném městě, a tak nejsou použitelné v jiných regionech a státech.
 - absence prací z rozvojích zemích by měla být popudem pro navázání lepší komunikace s výzkumníky z těchto oblastí. Je záhodno podporovat místní výzkum a jeho výsledky prezentovat na mezinárodní úrovni.
 - závěry získané z jednotlivých studií by měly být otestovány v praxi. Vzniklé metody a postupy je třeba neustále srovnávat mezi sebou, hodnotit jejich výsledky a případně je adaptovat novým podmínkám. Zatím tomu tak není.
- ačkoli závěry mnoha studií doprovází doporučení pro management městské zeleně, je třeba brát tyto pokyny s rezervou. Převažující množství prací z Ameriky a Evropy produkuje množství poznatků, které nebyly prozatím ověřeny v podmínkách jiných regionů. Je nezbytné nasbírat více pozorování jednak proto, aby se projektanti opravdu přesvědčili o důležitosti městské zeleně pro obyvatele měst a jednak, aby pracovali s opravdu relevantními informacemi pro danou oblast.

Grafické přílohy: [prehled.png](#) [1]

Zdroj: Kabisch N., Qureshi S., Haase D. (2015): Human-environment interactions in urban green

spaces - a systematic review of contemporary issues and prospects for future research.

Environmental Impact Assessment Review 50: 25-34

Zadal: Zuzana Blažková

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/vztah-obyvatel-mest-k-prostredi-na-urovni-mestske-zelene-soucasny-stav-vyhliidky-do-budoucna>

Odkazy:

[1] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/prehled.png>